

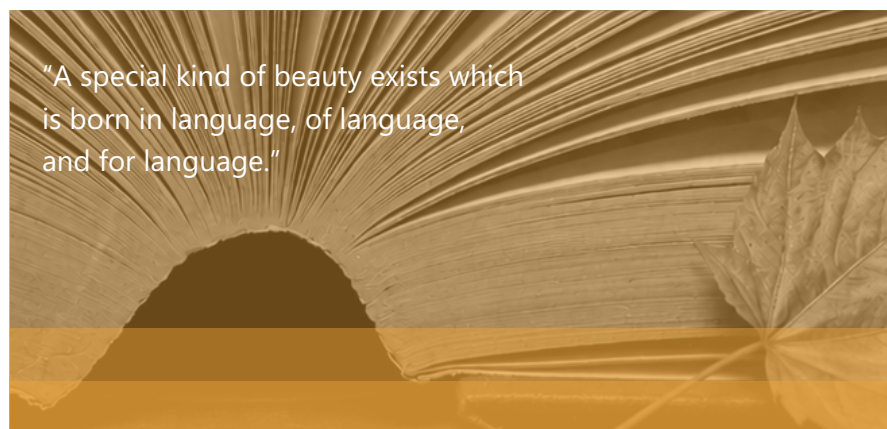

VOLUME 9, SEPTEMBER 2026

ISSN: 3060-4958

"A special kind of beauty exists which
is born in language, of language,
and for language."

**UZBEKISTAN STATE WORLD
LANGUAGES UNIVERSITY**

MORE INFO:

www.lingvospektr.uz

t.me/thelinguaspectrum

Amanov A.A.	Didactic principles of using authentic materials in developing future translators' intercultural communicative competence	302
Akbarova M.R.	Developing English communicative competence of music students through profession-oriented language teaching	309
Xoldorova Sh.Sh.	Post-digital methodology: a "Virtuo-real" approach to developing English language communicative competence in VR environments	320
Normatova N.T.	A comparative analysis of national and international experiences in developing the lexical competence of 11th grade students	326
Rakhmonov A.B.	Methodology for developing the Russian communicative competence of Uzbek-speaking students using generative artificial intelligence	333
Rakhmonov A.B.	Microlearning as a modern technology of teaching Russian as a foreign language	343
Kadyrova M.B.	Methodology for improving students' intellectual-communicative competence through artificial intelligence in inclusive education	350
TRANSLATION		362
Akifeva O.O.	The Golden Color Image in S.A. Yesenin's Poetry and the Problem of Its Rendering in Uzbek Translation	363
Sheraliyeva D.AI.	Linguistic challenges in translating information security terms from English into Uzbek	370
Abdullayeva Sh.N.	Functional Criteria for Preserving National Colour and Cultural Adaptation in Literary Translation	376
Bakhronova D.K., Ramazonova V.	AI-assisted translation of cultural-emotional meaning in Spanish, Uzbek, and English: issues of equivalence and human mediation	384
Allamova M.Q.	Direct and multi-level machine translation: Korean-Uzbek and Korean-English-Uzbek language pairs	393
Mirzohidova N.U.	The study of translations of William Shakespeare's works in Uzbekistan: historical stages and research directions	404
HISTORY		415
Zamonov Z.T.	Historical evolution of the self-government body: socio-political and spiritual aspects	416
Zamonova L.	The education of a perfect human being and moral education in Ahmad Donish's didactic views	427
CONTENTS		434

A comparative analysis of national and international experiences in developing the lexical competence of 11th grade students

Normatova Nazirakhon Turg'unpo'latovna

normatova83@mail.ru

Independent Researcher,
Namangan State Institute of Foreign
Languages

Annotation *This article presents a comparative analysis of national and international experiences in developing the lexical competence of 11th-grade students in general secondary schools in the process of teaching English. The main objective of the study is to compare methodological approaches aimed at developing the vocabulary of 11th-grade students within the education system of Uzbekistan with modern vocabulary teaching strategies employed in international educational practice, as well as to identify their common and distinctive characteristics. The study employed comparative-analytical analysis, content analysis, descriptive analysis, generalization, and the study of pedagogical and methodological sources. The results of the analysis demonstrated that English language teaching in Uzbekistan is increasingly oriented towards competency-based and communicative approaches, while textbooks for 11th-grade students present lexical units in an integrated manner with topics, texts, and various types of speech activities. At the same time, international experience demonstrates that the development of lexical competence focuses not only on knowledge of the translated meaning of words, but also on mastering their contextual, collocational, pragmatic, and stylistic features, systematic repetition, independent dictionary use, the application of authentic materials, and the integration of digital technologies into the educational process. In conclusion, the study developed recommendations for adapting effective aspects of international experience to national educational practice, taking into account local linguistic, cultural, and methodological conditions.*

Keywords *Lexical competence, vocabulary, CEFR, communicative competence, collocation, authentic materials*

11-sinf o'quvchilarining leksik kompetensiyasini rivojlantirishda milliy va xorijiy tajribalarning qiyosiy tahlili

Normatova Naziraxon Turg'unpo'latovna

normatova83@mail.ru

Mustaqil tadqiqotchisi,
Namangan davlat chet tillari instituti

Annotatsiya *Mazkur maqolada umumiy o'rta ta'lim maktablarining 11-sinf o'quvchilarida ingliz tilini o'qitish jarayonida leksik kompetensiyani rivojlantirish bo'yicha milliy va xorijiy tajribalar qiyosiy tahlil qilinadi. Tadqiqotning asosiy maqsadi O'zbekiston ta'lim tizimida 11-sinf o'quvchilarining lug'at boyligini rivojlantirishga yo'naltirilgan metodik yondashuvlarni xalqaro tajribada qo'llanilayotgan zamonaviy vocabulary teaching strategiyalari bilan qiyoslash hamda ularning umumiy va farqli jihatlarini aniqlashdan iborat. Tadqiqotda qiyosiy-tahliliy, kontent-tahlil, tavsifiy, umumlashtirish va pedagogik-metodik manbalarni o'rganish metodlaridan foydalanildi. Tahlil natijalari O'zbekistonda ingliz tilini o'qitish mazmuni*

kompetensiyaviy va kommunikativ yondashuvga yo'naltirilayotganini, 11-sinf darsliklarida leksik birliklarning mavzular, matnlar va nutq faoliyati turlari bilan integratsiyalangan holda berilishini ko'rsatdi. Xorijiy tajribada esa leksik kompetensiyani rivojlantirishda so'zning faqat tarjimaviy ma'nosini bilish bilan cheklanib qolmasdan, uning kontekstual, kollokatsion, pragmatik va uslubiy xususiyatlarini o'zlashtirish, takrorlash, mustaqil lug'at bilan ishlash, autentik materiallardan foydalanish hamda raqamli texnologiyalarni ta'lim jarayoniga integratsiya qilishga katta e'tibor qaratilishi aniqlandi. Tadqiqot yakunida milliy ta'lim amaliyotida xorijiy tajribaning samarali jihatlarini mahalliy lingvomadaniy va metodik sharoitga moslashtirish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqildi.

Kalit so'zlar *Leksik kompetensiya, lug'at boyligi, CEFR, kommunikativ kompetensiya, kollokatsiya, autentik materiallar*

Сравнительный анализ отечественного и зарубежного опыта развития лексической компетенции учащихся 11-х классов

Норматова Назирахон Тургунпулатовна
normatova83@mail.ru
Независимый исследователь,
Наманганский государственный институт
иностранных языков

Аннотация *В данной статье проводится сравнительный анализ отечественного и зарубежного опыта развития лексической компетенции учащихся 11-х классов общеобразовательных школ в процессе обучения английскому языку. Основная цель исследования заключается в сопоставлении методических подходов, направленных на развитие словарного запаса учащихся 11-х классов в системе образования Узбекистана, с современными стратегиями обучения лексике (vocabulary teaching), применяемыми в международной образовательной практике, а также в выявлении их общих и отличительных характеристик. В исследовании использовались методы сравнительно-аналитического анализа, контент-анализа, описания, обобщения, а также изучения педагогических и методических источников. Результаты анализа показали, что содержание обучения английскому языку в Узбекистане ориентировано на компетентностный и коммуникативный подходы, а в учебниках для 11-х классов лексические единицы представлены в интеграции с тематикой, текстами и различными видами речевой деятельности. Вместе с тем зарубежный опыт показывает, что при развитии лексической компетенции большое внимание уделяется не только знанию переводного значения слова, но и освоению его контекстуальных, коллокационных, прагматических и стилистических особенностей, систематическому повторению, самостоятельной работе со словарём, использованию аутентичных материалов, а также интеграции цифровых технологий в образовательный процесс. В заключение исследования были разработаны рекомендации по адаптации эффективных аспектов зарубежного опыта к отечественной образовательной практике с учётом местных лингвокультурных и методических условий.*

Ключевые слова *Лексическая компетенция, словарный запас, CEFR, коммуникативная компетенция, коллокация, аутентичные материалы*

Kirish

Bugungi globallashuv va xalqaro integratsiya sharoitida xorijiy tillarni samarali o'rgatish umumiy o'rta ta'lim tizimining ustuvor vazifalaridan biriga aylanmoqda. Xususan, ingliz tili xalqaro ilmiy, akademik, iqtisodiy, texnologik va madaniy aloqalarning asosiy vositalaridan biri sifatida e'tirof etilayotganligi sababli o'quvchilarning ushbu tilda samarali muloqot qila olish kompetensiyasini rivojlantirishga alohida e'tibor qaratilmoqda. Bunda kommunikativ kompetensiyaning muhim tarkibiy qismlaridan biri bo'lgan leksik kompetensiyani shakllantirish alohida metodik ahamiyat kasb etadi.

Leksik kompetensiya o'quvchining ma'lum miqdordagi so'zlarni bilishi bilangina chegaralanmaydi. U so'zning ma'nosi, talaffuzi, yozilishi, grammatik xususiyatlari, boshqa so'zlar bilan birikishi, kontekstual qo'llanishi, uslubiy xususiyati va kommunikativ vaziyatga mos ravishda ishlatilishini anglash hamda amaliyotda qo'llay olish qobiliyatini qamrab oladi. I.S.P. Nation lug'at bilimini so'z shakli, ma'nosi va qo'llanishi bilan bog'liq ko'p qirrali bilim sifatida izohlaydi (Nation, 2013).

N. Schmitt ham lug'atni o'zlashtirish jarayonida so'zning ma'nosini bilish bilan bir qatorda uning shakli, grammatik xususiyatlari, kollokatsiyalari va qo'llanish xususiyatlarini egallash zarurligini ta'kidlaydi (Schmitt, 2000). Demak, zamonaviy til ta'limida "so'zni bilish" tushunchasi keng mazmunga ega bo'lib, o'quvchining ushbu leksik birlikdan real kommunikativ vaziyatlarda foydalanish qobiliyatini ham nazarda tutadi.

O'zbekiston Respublikasida xorijiy tillarni o'qitish tizimini takomillashtirish jarayonida ham ta'lim natijalarini xalqaro standartlar bilan uyg'unlashtirishga katta e'tibor berilmoqda.

Xususan, xorijiy tillarni o'qitish va baholashda Umumevropa tillar kompetensiyalari doirasi – CEFR mezonlaridan foydalanish amaliyoti kengayib bormoqda.

11-sinf bosqichi o'quvchining umumiy o'rta ta'limni yakunlash oldidan chet tilidagi kommunikativ kompetensiyasini mustahkamlash davri hisoblanadi. Shu sababli mazkur bosqichda leksik kompetensiyani rivojlantirish nafaqat yangi so'zlarni o'rgatish, balki o'quvchining mavjud lug'at boyligini faol nutqda qo'llash, yangi leksik birliklarni mustaqil ravishda o'zlashtirish va ularni turli kommunikativ vaziyatlarga ko'chira olish qobiliyatini shakllantirishni talab etadi.

CEFR Companion Volume hujjatida B1 darajasidagi til o'rganuvchidan kundalik hayot, tanish mavzular, qiziqishlar va odatiy kommunikativ vaziyatlarda o'z fikrini ifodalash uchun yetarli lug'at boyligidan foydalanish kutilishi qayd etiladi (CEFR, 2020). Shu nuqtayi nazardan 11-sinf o'quvchilarining leksik kompetensiyasini rivojlantirishda milliy ta'lim tajribasi bilan xorijiy metodik tajribani qiyosiy o'rganish muhim ilmiy-metodik ahamiyatga ega.

Tadqiqotning maqsadi 11-sinf o'quvchilarining ingliz tilidagi leksik kompetensiyasini rivojlantirishga qaratilgan milliy va xorijiy tajribalarni qiyosiy tahlil qilish, ularning o'xshash va farqli jihatlarini aniqlash hamda O'zbekiston ta'lim amaliyotida foydalanish mumkin bo'lgan samarali metodik yondashuvlarni belgilashdan iborat.

Mazkur maqsaddan kelib chiqib tadqiqot oldiga quyidagi vazifalar qo'yildi: leksik kompetensiya tushunchasining nazariy mazmunini aniqlash; O'zbekiston umumiy o'rta ta'limida 11-sinf o'quvchilariga ingliz tili leksikasini o'rgatish xususiyatlarini tahlil qilish; xorijiy tajribada lug'at boyligini rivojlantirish

usullarini o'rganish; milliy va xorijiy tajribaning umumiy va farqli jihatlarini aniqlash; xorijiy tajribaning samarali jihatlarini milliy ta'lim sharoitiga moslashtirish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqish.

Tadqiqot metodologiyasi

Tadqiqotda nazariy va amaliy-metodik tahlil metodlaridan foydalanildi. Jumladan, qiyosiy-tahliliy metod yordamida O'zbekiston va xorijiy ta'lim tizimlarida leksik kompetensiyani rivojlantirishga oid yondashuvlar o'zaro qiyoslandi. Kontent-tahlil metodi yordamida 11-sinf ingliz tili darsligidagi leksik materiallarning mazmuni, berilish shakli va mashqlar tizimi o'rganildi. Shuningdek, CEFR Companion Volume, British Council metodik materiallari va lug'at o'qitish metodikasiga oid ilmiy adabiyotlar tahlil qilindi.

Tadqiqot materiallarini tahlil qilishda quyidagi mezonlar asos qilib olindi: leksik birliklarni tanlash, yangi so'zlarni taqdim etish, ma'noni tushuntirish, kontekstda qo'llash, kollokatsiyalarni o'rgatish, takrorlash, kommunikativ faoliyatga integratsiya qilish, mustaqil o'rganish, raqamli texnologiyalardan foydalanish va baholash.

Natijalar

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, O'zbekiston umumiy o'rta ta'lim tizimida ingliz tilini o'qitish jarayoni bosqichma-bosqich kommunikativ va kompetensiyaviy yondashuvga yo'naltirilmoqda. 11-sinf ingliz tili darsliklarida yangi leksik birliklar mavzuli matnlar, dialoglar, tinglab tushunish materiallari, gapirish va yozish topshiriqlari bilan bog'langan holda taqdim etiladi.

Bu yondashuvning muhim jihati shundaki, o'quvchi yangi so'zni alohida birlik sifatida emas, balki ma'lum kommunikativ mavzu tarkibida o'zlashtiradi. Masalan, ta'lim, kasb tanlash, atrof-muhit, texnologiyalar, sayohat, madaniyat va ijtimoiy hayot kabi mavzular doirasida beriladigan leksik birliklar keyinchalik gapirish yoki yozish topshiriqlarida qo'llanadi.

Bunday metodik tashkil etish passiv lug'at boyligini faol lug'atga aylantirish uchun muhim

sharoit yaratadi. Biroq qiyosiy tahlil shuni ko'rsatadiki, leksik kompetensiyani yanada samarali rivojlantirish uchun o'quvchiga so'zning faqat tarjimasini emas, balki uning boshqa so'zlar bilan birikishi, uslubiy xususiyati va pragmatik vazifasini ham o'rgatish zarur.

Masalan, ingliz tilidagi decision so'zini o'rgatishda uning o'zbekcha "qaror" ekvivalentini berish yetarli emas. O'quvchi make a decision, important decision, final decision, difficult decision kabi birikmalarni ham bilishi lozim. Bunday yondashuv o'quvchining so'zlardan tabiiy foydalanish qobiliyatini rivojlantiradi.

Xorijiy metodik adabiyotlarda lug'atni o'rgatishning explicit, incidental va independent learning kabi shakllari ajratiladi (Webb, 2017). Explicit learning yangi so'zlarni maqsadli ravishda o'rgatishni, incidental learning o'qish yoki tinglash jarayonida so'zlarni tabiiy ravishda o'zlashtirishni, independent vocabulary learning esa o'quvchining lug'at bilan mustaqil ishlash strategiyalarini egallashini nazarda tutadi.

Shu asosda 11-sinf o'quvchilarining leksik kompetensiyasini rivojlantirishda mazkur uch yondashuvni bir-biridan ajratib emas, balki o'zaro integratsiyalashgan holda qo'llash maqsadga muvofiq.

Tadqiqot natijalariga ko'ra, 11-sinf o'quvchilarining leksik kompetensiyasini to'rtta o'zaro bog'liq komponent asosida tavsiflash mumkin.

- Birinchi komponent – *kognitiv komponent*. U o'quvchining so'z ma'nosi, shakli, talaffuzi, yozilishi, grammatik xususiyatlari, sinonim va antonimlari hamda kollokatsiyalarini bilishini qamrab oladi.
- Ikkinchi komponent – *operatsion-kommunikativ komponent*. Bunda o'quvchi o'zlashtirgan leksik birliklardan gapirish, yozish, o'qish va tinglash jarayonida foydalanadi.
- Uchinchi komponent – *strategik komponent*. Ushbu komponent

o'quvchining noma'lum so'z ma'nosini kontekstdan aniqlash, lug'atdan foydalanish, so'zlarni guruhlash, yangi so'zlarni qayd etish va ularni mustaqil ravishda takrorlash qobiliyatini ifodalaydi.

- To'rtinchi komponent – *sotsiomadaniy-pragmatik komponent*. Unda leksik birliklarning madaniy, uslubiy va kommunikativ vaziyatga bog'liq jihatlarini anglash va tegishli vaziyatda mos birlikni tanlash ko'zda tutiladi.

Xorijiy tajribaning o'ziga xos jihatlari

Xorijiy tajribani o'rganish jarayonida leksik kompetensiyani rivojlantirishning bir necha muhim metodik tamoyillari aniqlandi.

- Birinchi tamoyil – *kontekstual o'rganish*. So'zlarni alohida ro'yxat shaklida yodlashdan ko'ra ularni gap, dialog, matn yoki real kommunikativ vaziyat tarkibida o'rganish samarali hisoblanadi.
- Ikkinchi tamoyil – *recycling*, ya'ni ilgari o'rganilgan leksik birliklarni yangi mavzu va vaziyatlarda muntazam ravishda qayta qo'llash. S. Webb va I.S.P. Nation lug'at o'zlashtirishda takroriy uchrashuv va turli kontekstlarda qo'llashning muhimligini ta'kidlaydi (Webb, 2017).
- Uchinchi tamoyil – *collocation-based learning*. Bunda yangi so'z boshqa so'zlar bilan qanday birikishini o'rganish markaziy o'ringa qo'yiladi.
- To'rtinchi tamoyil – *learner autonomy*, ya'ni o'quvchining mustaqil ravishda lug'at ustida ishlash qobiliyatini rivojlantirishdir. Bunda o'quvchiga yangi so'zlarni shaxsiy vocabulary notebook, digital flashcards yoki vocabulary portfolio shaklida qayd etish, takrorlash va o'zlashtirish imkoniyati beriladi.
- Beshinchi tamoyil – *autentik materiallardan foydalanish*. Autentik maqolalar, bloglar, intervyular, podkastlar, videolar va ijtimoiy kommunikatsiya namunalari o'quvchini real til muhitiga yaqinlashtiradi (Thornbury, 2002).

Muhokama

Milliy va xorijiy tajribani qiyoslash natijasida ikkala yondashuv o'rtasida umumiylik bilan bir qatorda metodik farqlar ham mavjudligi aniqlandi.

Umumiy jihatlardan biri shundaki, har ikki yondashuvda ham leksik kompetensiya kommunikativ faoliyat bilan bog'lanadi. Ya'ni yangi so'zlarni bilishning o'zi emas, balki ularni nutqda qo'llashga erishish asosiy maqsad sifatida qaraladi.

Farqli jihatlardan biri – leksik birliklarning o'rganilish chuqurligidir. Milliy amaliyotda so'zning ma'nosi va uning kommunikativ topshiriqlarda qo'llanishiga e'tibor qaratilsa, xorijiy metodikada so'zning collocation, register, frequency, connotation va pragmatic meaning kabi xususiyatlari ham tizimli ravishda o'rgatiladi.

Masalan, look fe'lini o'rganishda faqat "qaramoq" tarjimasini bilish yetarli emas. O'quvchi look at, look for, look after, look forward to kabi birliklarni ham o'zlashtirishi zarur. Chunki bunday birliklarning ma'nosi ularning tarkibidagi alohida so'zlardan to'liq kelib chiqmaydi.

Shuningdek, ingliz tilidagi Could you...?, Would you mind...?, I'd rather..., That sounds great, I'm afraid... kabi birliklar grammatik jihatdan to'g'ri ishlatilishi bilan birga muayyan pragmatik vazifani ham bajaradi. Ularni kommunikativ vaziyatdan ajratib o'rgatish o'quvchining real muloqotdagi kompetensiyasini to'liq shakllantirmasligi mumkin.

Shu sababli 11-sinf bosqichida leksik kompetensiyani rivojlantirish modeli uch darajali tizim asosida tashkil etilishi mumkin:

1-daraja – receptive vocabulary: o'quvchi so'zni o'qish yoki tinglash orqali taniydi va ma'nosini tushunadi.

2-daraja – controlled productive vocabulary: o'quvchi berilgan topshiriq va kommunikativ vaziyat doirasida so'zni qo'llaydi.

3-daraja – free productive vocabulary: o'quvchi yangi so'zdan mustaqil ravishda gapirish va yozishda foydalanadi.

Mazkur uch bosqichli tizim o'quvchining leksik bilimlarini bosqichma-bosqich faol kommunikativ kompetensiyaga aylantirish imkonini beradi.

Taklif etilayotgan integratsion model

Qiyosiy tahlil natijalariga asosanib, 11-sinf o'quvchilarining leksik kompetensiyasini rivojlantirish uchun quyidagi integratsion metodik modelni taklif etish mumkin.

1-bosqich – Selection. O'quv dasturi, CEFR darajasi, mavzu va kommunikativ ehtiyojga mos leksik birliklarni tanlash.

2-bosqich – Presentation. Yangi so'zlarni kontekst, rasm, video, definitsiya, sinonim yoki tarjima orqali taqdim etish.

3-bosqich – Recognition. O'quvchining yangi so'zlarni matn va audio materiallarda aniqlashi.

4-bosqich – Controlled practice. Matching, gap filling, categorisation, word formation kabi mashqlar orqali mustahkamlash.

5-bosqich – Contextual practice. Yangi so'zlarni dialog va kommunikativ vaziyatlarda qo'llash.

6-bosqich – Productive use. Speaking, writing, presentation, role-play va project orqali erkin qo'llash.

7-bosqich – Recycling. O'rganilgan so'zlarni keyingi mavzularda qayta qo'llash.

8-bosqich – Self-assessment. O'quvchining o'z lug'at boyligini mustaqil baholashi.

Ushbu modelning asosiy afzalligi shundaki, u milliy ta'lim mazmunining mavzuviy va dasturiy tizimini saqlab qolgan holda xorijiy tajribadagi kontekstual, kommunikativ, kollokatsion, mustaqil va raqamli o'rganish elementlarini uyg'unlashtirish imkonini beradi.

Xulosa

Olib borilgan qiyosiy tahlil natijalari 11-sinf o'quvchilarining leksik kompetensiyasini rivojlantirish masalasi zamonaviy xorijiy til

ta'limining muhim yo'nalishlaridan biri ekanligini ko'rsatdi. Leksik kompetensiya o'quvchining faqat lug'at boyligi hajmi bilan emas, balki o'zlashtirilgan leksik birliklarni to'g'ri, o'rinli va kommunikativ vaziyatga mos ravishda qo'llay olish qobiliyati bilan ham belgilanadi.

O'zbekiston ta'lim amaliyotida 11-sinf ingliz tili ta'limining kommunikativ va kompetensiyaviy yo'nalishda tashkil etilishi leksik kompetensiyani rivojlantirish uchun muhim metodik asos yaratadi. Shu bilan birga, xorijiy tajribani o'rganish ushbu jarayonni yanada takomillashtirish uchun kontekstual o'rganish, kollokatsiyalarni o'zlashtirish, spaced repetition, learner autonomy, autentik materiallar, loyiha va rolli o'yinlardan foydalanish kabi metodlarning ahamiyatini ko'rsatadi.

Qiyosiy tahlil asosida 11-sinf o'quvchilarining leksik kompetensiyasini rivojlantirishda milliy va xorijiy tajribani qarama-qarshi qo'yish emas, balki ularning metodik jihatdan samarali elementlarini integratsiya qilish maqsadga muvofiq, degan xulosaga kelindi.

Shuningdek, leksik kompetensiyani rivojlantirish jarayoni "so'zni bilish – kontekstda anglash – birikmada qo'llash – kommunikativ vaziyatda foydalanish – takrorlash – mustaqil ravishda qo'llash" izchilligi asosida tashkil etilsa, o'quvchining passiv lug'at boyligini faol lug'at boyligiga aylantirish uchun qulay pedagogik sharoit yaratiladi.

Kelgusidagi tadqiqotlarda mazkur nazariy-metodik modelni tajriba-sinov ishlari orqali tekshirish, 11-sinf o'quvchilarining leksik kompetensiyasini rivojlantirishning boshlang'ich va yakuniy ko'rsatkichlarini statistik jihatdan taqqoslash hamda taklif etilayotgan metodikaning samaradorligini empirik asosda aniqlash maqsadga muvofiqdir.

References:

1. Council of Europe. (2020). *Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assessment – Companion volume*. Council of Europe Publishing.
2. Hunt, A., & Beglar, D. (2002). *Current research and practice in teaching vocabulary*. In J. C. Richards & W. A. Renandya (Eds.), *Methodology in language teaching: An anthology of current practice*. 256–266. Cambridge University Press.
3. Nation, I. S. P. (2013). *Learning vocabulary in another language* (2nd ed.). Cambridge University Press.
4. Schmitt, N. (2000). *Vocabulary in language teaching*. Cambridge University Press.
5. Thornbury, S. (2002). *How to teach vocabulary*. Pearson Education.
6. Webb, S., & Nation, I. S. P. (2017). *How vocabulary is learned*. Oxford University Press.